

BESLUITEN

BESLUIT VAN DE COMMISSIE

van 21 augustus 2013

inzake de opstelling van de jaarlijkse prioriteitenlijsten voor de ontwikkeling van netcodes en richtsnoeren voor 2014

(Voor de EER relevante tekst)

(2013/442/EU)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003⁽¹⁾, en met name artikel 6, lid 1, en Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1775/2005⁽²⁾, en met name artikel 6, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

ACHTERGROND

- (1) Op 4 februari 2011 heeft de Europese Raad bepaald dat de uiterste termijn voor de voltooiing van de interne markt voor elektriciteit en gas 2014 is. Het derde energiepakket is een belangrijke stap op weg naar dit doel. Er moeten echter nog meer inspanningen worden geleverd om ervoor te zorgen dat gas en elektriciteit vrijelijk door Europa kunnen stromen. De netcodes en richtsnoeren waarin door het derde pakket is voorzien, zullen voorschrijven voor deze verdere ontwikkeling verstrekken.
- (2) Als eerste stap op weg naar bindende Europese netcodes moet de Commissie overeenkomstig artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 714/2009 (hierna de „elektriciteitsverordening” genoemd) en artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 715/2009 (hierna de „gasverordening” genoemd) een jaarlijkse prioriteitenlijst van in de ontwikkeling van netcodes op te nemen gebieden opstellen. Bij de vaststelling van de prioriteiten moet de Europese Commissie het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators („ACER”), het verantwoordelijke Europese netwerk van transmissiesysteembeheerders („ENTSB”) en andere betrokken belanghebbenden raadplegen. In dit besluit worden de prioriteiten vastgesteld waartoe de Commissie heeft besloten op grond van de uitkomst van de openbare raadpleging.

- (3) Voor de planning van middelen moeten jaarlijks prioritaire gebieden voor de ontwikkeling van netcodes en richtsnoeren worden vastgesteld. Zodra een gebied voor het eerst als prioritair wordt aangemerkt, moeten verkennende werkzaamheden worden gestart om vast te stellen in hoeverre harmonisatie nodig is. Op prioritaire gebieden waar de werkzaamheden op het gebied van netcodes en richtsnoeren reeds zijn begonnen, moeten de werkzaamheden worden voortgezet en voltooid.

OPENBARE RAADPLEGING

- (4) De op grond van artikel 6, lid 1, van de elektriciteits- en de gasverordening vereiste openbare raadpleging heeft van 2 april tot en met 13 mei 2013 plaatsgevonden. De Commissie heeft 22 reacties ontvangen⁽³⁾.
- (5) De belangrijkste algemene opmerkingen die de openbare raadpleging heeft opgeleverd, waren de volgende:
 - a) De belanghebbenden lieten duidelijk blijken dat zij de gerichte aanpak van de Commissie ondersteunen waarbij voorrang wordt gegeven aan de totstandbrenging van de belangrijkste elementen voor de voltooiing van de interne energiemarkt. De belanghebbenden zijn van mening dat de Commissie in haar raadpleging de belangrijkste zaken die tot stand moeten worden gebracht om de energiemarkt verder te kunnen integreren, heeft aangegeven, en dat er niet meer taken moeten worden toegevoegd aan de jaarlijkse prioriteitenlijsten voor 2014.
 - b) Verscheidene belanghebbenden benadrukken het belang van een juiste tenuitvoerlegging van reeds vastgestelde netcodes, waarbij sommigen van hen de Commissie en ACER oproepen zich actiever op te stellen om tot een coherente uitvoering te komen. Bovendien willen de belanghebbenden duidelijkheid over de toekomstige wijzigingen van vastgestelde netcodes en over wat de governance daarvan wordt. Een belanghebbende noemt de dringende behoefte aan een globale eenheidslijst met definities die voor alle netcodes geldt.

⁽¹⁾ PB L 211 van 14.8.2009, blz. 15.

⁽²⁾ PB L 211 van 14.8.2009, blz. 36.

⁽³⁾ De antwoorden zijn bekendgemaakt op de volgende site: http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/20130513_network_codes_en.htm

- c) Verscheidene belanghebbenden hebben het belang van een transparant, efficiënt en coherent proces benadrukt, dat garandeert dat de belanghebbenden er eerder en nauwer bij worden betrokken. Ook is vermeld dat de nodige termijnen moeten worden toegestaan voor de ontwikkeling van robuuste netcodes, waarbij voldoende tijd wordt ingeruimd voor de raadpleging van de betrokken actoren. In dit verband hebben de belanghebbenden gevraagd de ontwerpvoorstellen voor de kaderrichtsnoeren en netcodes vergezeld te doen gaan van de relevante effectbeoordeling waarover de belanghebbenden zijn geraadpleegd.
- (6) De belangrijkste opmerkingen betreffende de jaarlijkse prioriteitenlijsten voor elektriciteitsnetcodes voor 2014 die de openbare raadpleging heeft opgeleverd, waren de volgende:
- a) Verscheidene belanghebbenden hebben hun zorgen geuit over het feit dat de netcodes die momenteel worden ontwikkeld een onvoldoende niveau van harmonisatie op Europees niveau bieden, en zij wijzen erop dat vele besluiten (bv. ten aanzien van waarden en methoden) niet worden genomen in de code zelf, maar worden opengelaten om later door de TSB's en de nationale regelgevende autoriteiten in een besluitvormings- en goedkeuringsproces te worden vastgesteld. De belanghebbenden vrezen dat dit kan leiden tot een extra laag regelgeving op Europees niveau, waardoor veeleer extra marktstructuurvoorschriften worden toegevoegd dan dat de bestaande diversiteit op dat gebied wordt opgelost.
- b) Sommige belanghebbenden waren bezorgd over de mogelijke inconsequenties tussen de netcodes en hebben opgemerkt dat is gebleken dat de ontwikkeling van verschillende netcodes in het kader van hetzelfde kaderrichtsnoer niet de meest efficiënte manier is om Europese voorschriften vast te stellen; daarom hebben zij voorgesteld slechts één netcode te ontwikkelen in overeenstemming met het bijbehorende kaderrichtsnoer. Sommigen hebben benadrukt dat, om voor samenhang te zorgen, ten minste enkele netcodes gezamenlijk moeten worden ontwikkeld, zoals de voorschriften voor elektriciteitsproducenten, voorschriften voor capaciteitsallocatie op de lange termijn, balanceringsregels en voorschriften inzake noodvoorschriften.
- c) Verscheidene belanghebbenden steunen de ontwikkeling van voorschriften betreffende geharmoniseerde transmissietarifestructuren, aangezien de bestaande variëteit van tariefstructuren ongelijkheid schept voor de elektriciteitsproducenten binnen de EU, omdat sommigen bijvoorbeeld nettarieven moeten betalen en anderen niet.
- d) ENTSB-E heeft zijn bezorgdheid geuit over het feit dat in de jaarlijkse prioriteitenlijst voor 2014 geen voorschriften inzake investeringsstimulansen zijn opgenomen, terwijl die wel deel uitmaakten van de lijst voor 2013. ENTSB-E is van mening dat vertrouwen op het proces dat is vastgesteld bij de nieuwe verordening betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur⁽¹⁾ (de „TEN-E-verordening”), waarbij is bepaald dat de Europese Commissie richtsnoeren kan vaststellen wanneer zij vindt dat de methodologie die uiterlijk op 31 maart 2014 door de nationale regulerende instantie moet worden gepubliceerd op basis van de aanbevelingen inzake beste praktijken van het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregelgevers (ACER), onvoldoende is om een tijdige uitvoering van projecten van gemeenschappelijk belang zeker te stellen, en dat de efficiëntie van de hele TEN-E-verordening daardoor in gevaar komt.
- (7) De belangrijkste opmerkingen betreffende de jaarlijkse prioriteitenlijsten voor gasnetcodes voor 2014 die de openbare raadpleging heeft opgeleverd, waren de volgende:
- a) De meeste belanghebbenden juichten het toe dat capaciteitsuitbreiding op de jaarlijkse prioriteitenlijst voor 2014 was gezet en benadrukten dat de belanghebbenden bij de opstelling van de voorschriften daarvoor grondig moeten worden geraadpleegd en dat de voorschriften samenhang moeten vertonen met de netcode inzake capaciteitsallocatiemechanismen. Verscheidene belanghebbenden, waaronder de ENTSB-G, wijzen erop dat er sprake is van sterke interactie tussen de voorschriften inzake tarieven en de capaciteitsuitbreiding, en dat aandacht moet worden geschonken aan de samenhang tussen beide onderwerpen.
- b) Verschillende belanghebbenden, waaronder de ENTSB-G, steunen het uitvoeren van een onderzoek naar de voorschriften inzake handel in 2014, om vast te stellen of geharmoniseerde Europese voorschriften voor het ontwerp van capaciteitsproducten en -contracten ten aanzien van de zekerheid, beperkingen van de allocatie en secundaire markten nodig zijn. Bij het onderzoek wordt rekening gehouden met de ervaring die is opgedaan met de uitvoering van de netcode inzake capaciteitsallocatiemechanismen en balanceringsregels en de mogelijke gevolgen van de toename van de penetratie van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen op de elektriciteitsmarkten. Eén belanghebbende stelt voor stap voor stap te analyseren wat de verschillen zijn tussen de contractvoorwaarden en de processen van de transmissiesysteembeheerders bij elk interconnectiepunt. ENTSB-G roept op tot erkenning van het feit dat het niet op elkaar aansluiten van de capaciteit en de verschillende niveaus van zekerheid een onvermijdelijke consequentie zijn van de invoering van entry-exitsystemen. Eén belanghebbende heeft zich sterk verzet tegen de verdere harmonisatie van het ontwerp van capaciteitsproducten en -contracten aangezien dat niet verplicht is en zou leiden tot een onvoldoende aanbod van vaste capaciteit en uiteindelijk tot inefficiënte investeringen. Bovendien werd gesteld dat de handelsvoorschriften de uitvoering van Verordening (EU) nr. 1227/2011 van het Europees Parlement en de Raad⁽²⁾ betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie niet ingewikkelder mogen maken.

(1) PB L 115 van 25.4.2013, blz. 39.

(2) PB L 326 van 8.12.2011, blz. 1.

- c) Eén belanghebbende verzoekt om de invoering van een netcode voor gaskwaliteit en een netcode voor benchmarkgerelateerde efficiëntie en tarieven, om op doeltreffende en doelmatige wijze een interne markt tot stand te brengen, waarbij de suggestie wordt gedaan als eerste stap ACER het mandaat te geven een vergelijking te maken van alle Europese transmissiesysteembeheerders, met inbegrip van alle geleverde diensten.
- d) Eén belanghebbende suggereert in de prioriteitenlijst de ontwikkeling van richtsnoeren op te nemen om het probleem van de historische contracten op te lossen, overeenkomstig artikel 23, lid 1, van Verordening (EG) nr. 715/2009.
- (8) Hoewel dit besluit alleen gericht is op het vaststellen van de jaarlijkse prioriteitenlijst voor 2014, heeft de Commissie de belanghebbenden ook geraadpleegd over de noodzaak en de mogelijke werkingssfeer van netcodes en richtsnoeren die na 2014 tegemoet kunnen worden gezien als belangrijke gebieden, zodat ACER in zijn werkprogramma voor 2014 onderzoek als activiteit kan opnemen.
- (9) De belangrijkste uit de openbare raadpleging voortgekomen opmerkingen betreffende de mogelijke reikwijdte van en de behoefte aan netcodes en richtsnoeren ten aanzien van voorschriften inzake het elektriciteitsnet ná 2014, waren de volgende:
- a) Sommige belanghebbenden willen graag voorschriften ingevoerd zien betreffende de vaststelling van de beginselen aan de hand waarvan de toereikendheid van transmissienetten worden beoordeeld, en dus de eisen die aan derden worden gesteld. Andere belanghebbenden zijn van mening dat voorschriften inzake reserves, adequaatheid en capaciteitsmechanismen niet in artikel 8, lid 6, van de elektriciteits- en de gasverordening zijn opgenomen en daarom juridisch niet aanvaardbaar zijn, en in plaats daarvan onder de bevoegdheid van de nationale regeringen vallen.
- b) Verschillende belanghebbenden vragen om opheldering ten aanzien van de vraag wat in de voorschriften inzake operationele coördinatie zal worden opgenomen.
- c) Eén belanghebbende stelt voor voorschriften inzake aanbesteding, handel en governance van ondersteunende diensten te ontwikkelen, alsmede inzake alle soorten flexibiliteits- en capaciteitsdiensten, met het algemene doel om een Europese markt voor netondersteuningsdiensten te ontwikkelen, met inbegrip van balancerings- en alle soorten flexibiliteitsdiensten.
- (10) De belangrijkste uit de openbare raadpleging voortgekomen opmerkingen betreffende de mogelijke reikwijdte van en de behoefte aan netcodes en richtsnoeren ten aanzien van voorschriften inzake het gasnet ná 2014, waren de volgende:

- a) Verschillende belanghebbenden waren van mening dat de voorschriften inzake netaansluiting en noodprocedures in overeenstemming moeten zijn met Verordening (EU) nr. 994/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gaslevering.
- b) Sommige belanghebbenden stelden zich vragen bij de reikwijdte van de voorschriften inzake netaansluiting met het oog op het bieden van locatiespecifieke signalen en spraken zich uit tegen de ontwikkeling van dergelijke voorschriften.

BESLUIT

- (11) De Commissie houdt rekening met de antwoorden van de belanghebbenden die de prioriteitstelling van de werkzaamheden ten aanzien van de levering van belangrijke benodigde elementen voor de voltooiing van de interne energiemarkt tegen 2014 ondersteunen; de Commissie erkent de verschillende acties die nodig zijn met het oog op die voltooiing, alsmede de beperkte middelen, het feit dat voor reeds vastgestelde netcodes en richtsnoeren middelen nodig zijn om ze juist uit te voeren, en het feit dat elk nieuw gebied dat wordt toegevoegd aan de jaarlijkse prioriteitenlijst voor 2014 ertoe kan leiden dat tegen 2014 geen richtsnoeren of netcodes worden vastgesteld,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Voor de ontwikkeling van geharmoniseerde elektriciteitsvoorschriften stelt de Commissie deze jaarlijkse prioriteitenlijst voor 2014 vast:

- voorschriften op het gebied van capaciteitsallocatie en congestiebeheer, met inbegrip van governance voor day-ahead en intraday-markten, waaronder capaciteitsberekening (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
- voorschriften voor koppeling aan het net:
 - voorschriften inzake eisen voor elektriciteitsproducenten (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
 - voorschriften inzake de distributiesysteembeheerder en de aansluiting van industriële afnemers (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
 - voorschriften inzake de HVDC-transmissiesysteemaansluiting (afronding netcode en begin van de fase van vaststelling door de Commissie);
- voorschriften inzake transmissiesysteembeheer ⁽²⁾:
 - voorschriften inzake operationele veiligheid (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
 - voorschriften inzake operationele planning en regeling (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);

⁽¹⁾ PB L 295 van 12.11.2010, blz. 1.

⁽²⁾ Voorschriften inzake operationele opleiding en inzake eisen en operationele procedures voor noodgevallen volgen later.

- voorschriften inzake belastingsfrequentiecontrole en -reserves (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
- voorschriften inzake eisen en procedures voor noodgevallen (afrondding netcode en begin van de fase van vaststelling door de Commissie);
- balanceringsregels, waaronder die inzake netgerelateerd reservevermogen (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
- voorschriften voor de (voorwaartse) capaciteitsallocatie (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
- voorschriften inzake geharmoniseerde transmissietariefstructuren (onderzoek door ACER met het oog op de opstelling van een kaderrichtsnoer ⁽¹⁾).

Artikel 2

Aangezien is bepaald dat geharmoniseerde voorschriften inzake capaciteitsallocatie en -balancing in 2013 zullen worden vastgesteld, stelt de Commissie vóór 2014 de volgende prioriteitenlijst voor de totstandbrenging van geharmoniseerde voorschriften op het gebied van gas op:

- voorschriften inzake interoperabiliteit en gegevensuitwisseling (verkeert in de fase van vaststelling door de Commissie);
- voorschriften inzake geharmoniseerde transmissietariefstructuren (ENTSB-G stelt hiervoor de netcode op);

- regels ten aanzien van een EU-brede marktgebaseerde aanpak van de allocatie van „nieuw gebouwde” gastransmissiecapaciteit (ACER en ENTSB-G stellen de wijziging van de netcode inzake capaciteitsallocatiemechanismen op en nemen de respectieve tariefregels op in de netcode inzake transmissietariefstructuren);
- handelsvoorschriften die verband houden met de technische en operationele bepalingen van nettoegangsdiensten en systeembalancing (onderzoek door ACER om na te gaan of bindende EU-voorschriften voor de verdere harmonisatie van het ontwerp van capaciteitsproducten en contracten ten aanzien van de voorzieningszekerheid, beperkingen van de allocatie en secundaire markten nodig zijn, rekening houdend met de uitvoering van het richtsnoer inzake congestiebeheersprocedures en de netcodes inzake capaciteitsallocatiemechanismen en balancing).

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, 21 augustus 2013.

Voor de Commissie

De voorzitter

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Ten aanzien van de voorschriften inzake investeringsstimuli zijn in de TEN-E-verordening, met name in artikel 13, voorschriften opgenomen om ervoor te zorgen dat de juiste stimulansen worden gegeven voor infrastructuurprojecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van gas en elektriciteit, waarvoor hogere risico's worden gelopen dan normaliter. In dit verband worden in de TEN-E-verordening de volgende taken beschreven:

- indien zij beschikbaar zijn moet elke nationale regelgevende autoriteit uiterlijk op 31 juli 2013 bij ACER de gebruikte methode en criteria voor de evaluatie van de investeringen en de hogere risico's die zij lopen, indienen;
- ACER moet uiterlijk op 31 december 2013 het delen van goede praktijken vergemakkelijken en aanbevelingen doen;
- elke nationale regelgevende autoriteit moet uiterlijk op 31 maart 2014 de methode bekendmaken die zij gebruikt om investeringen en de hogere risico's die zij lopen, te evalueren.

Op basis van de input van de bovengenoemde taken besluit de Europese Commissie of wettelijk bindende richtsnoeren moeten worden uitgevaardigd.